

Sprawozdanie z laboratorium 3. z algorytmów geometrycznych - Triangulacja wielokątów monotonicznych

Hubert Miklas

Grupa 5, Poniedziałek 15:00-16:30

Data wykonania ćwiczenia:

13-11-2024

Data oddania sprawozdania:

26-11-2024

1 Wstęp do ćwiczenia

1.1 Specyfikacja środowiska

System: Windows 10 Home

Procesor: Intel(R) Core(TM) i5-7400 CPU 3.00 GHz

Pamięć RAM: 24 GB

Karta Graficzna: NVIDIA GeForce GTX 1060

Środowisko: Jupyter Notebook, Python 3.12.7

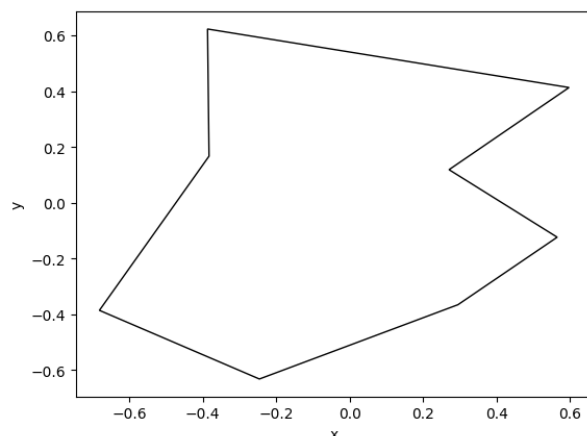
1.2 Opis i cel ćwiczenia

Celem ćwiczenia jest wygenerowanie różnych wielokątów monotonicznych na płaszczyźnie oraz wyznaczenie ich triangulacji.

2 Wstęp teoretyczny

2.1 Wielokąt y-monotoniczny

Wielokąt jest **y-monotoniczny**, jeżeli dla każdej linii poziomej przecina on tę linię dokładnie w dwóch punktach, z wyjątkiem punktów końcowych. Triangulacja wielokąta polega na podziale go na trójkąty za pomocą przekątnych, które nie przecinają się. Taki podział umożliwia efektywne przetwarzanie geometryczne, np. obliczanie pól powierzchni czy analizę struktur geometrycznych. Na **Rysunku 1**.

Rysunek 1: Przykładowy wielokąt y-monotoniczny (nie jest x-monotoniczny)

2.2 Sprawdzanie orientacji

Do wyznaczania czy trójkąt należy do wielokąta służy wyznacznik 2×2 z **Równania (1)**.

$$\det(\mathbf{a}, \mathbf{b}, \mathbf{c}) = \begin{vmatrix} a_x - c_x & a_y - c_y \\ b_x - c_x & b_y - c_y \end{vmatrix} \quad (1)$$

2.3 Sprawdzanie, czy wielokąt jest y-monotoniczny

Funkcja `is_y_monotonic(polygon)` pozwala określić, czy podany wielokąt jest y-monotoniczny, co oznacza, że każdy poziomy przekrój wielokąta przecina go w co najwyżej dwóch punktach.

Działanie funkcji opiera się na następujących krokach:

1. Znalezienie wierzchołków o najmniejszej i największej współrzędnej y .
2. Weryfikacja porządku malejących współrzędnych y od wierzchołka maksymalnego do minimalnego.
3. Weryfikacja porządku rosnących współrzędnych y od wierzchołka minimalnego do maksymalnego.

Jeżeli w obu przypadkach wartości y zmieniają się zgodnie z opisanym porządkiem, funkcja zwraca **True**. W przeciwnym razie zwraca **False**. Złożoność obliczeniowa algorytmu wynosi $O(n)$, gdzie n to liczba wierzchołków wielokąta.

2.4 Klasyfikacja wierzchołków wielokąta

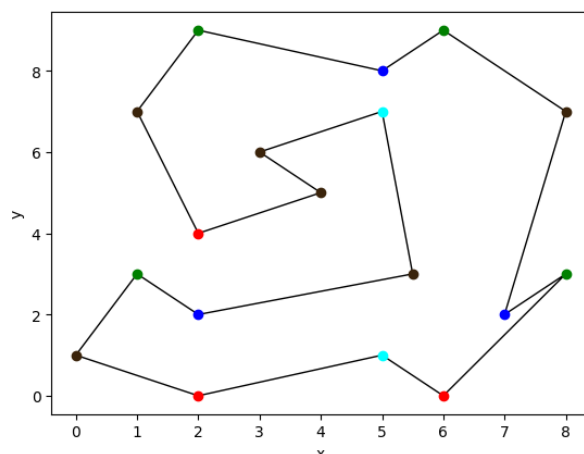
Funkcja `color_vertex(polygon)` klasyfikuje wierzchołki wielokąta na podstawie ich geometrii względem sąsiadujących punktów. Każdy wierzchołek otrzymuje jedną z poniższych kategorii:

- **0 - wierzchołek początkowy:** obaj jego sąsiedzi leżą poniżej i kąt wewnętrzny ma mniej niż 180 stopni. To wierzchołki, w których zaczyna się monotoniczny spadek. Oznaczono je kolorem **zielonym**.
- **1 - wierzchołek końcowy:** obaj jego sąsiedzi leżą powyżej i kąt wewnętrzny ma mniej niż 180 stopni. To wierzchołki, w których monotoniczność wielokąta się zmienia, czyli na przykład zaczyna się monotoniczny wzrost, jeśli wcześniej był spadek, lub na odwrót. Oznaczono je kolorem **czerwonym**.
- **2 - wierzchołek łączący:** obaj jego sąsiedzi leżą powyżej i kąt wewnętrzny ma więcej niż 180 stopni. To wierzchołki, które są połączone liniami (przekątnymi) wewnątrz wielokąta, tworząc trójkąty. Oznaczono je kolorem **niebieskim**.
- **3 - wierzchołek dzielący:** obaj jego sąsiedzi leżą poniżej i kąt wewnętrzny ma więcej niż 180 stopni. To wierzchołki, które wyznaczają przekątne (linie łączące), tworzące trójkąty podczas triangulacji. Oznaczono je kolorem **jasno niebieskim**.
- **4 - wierzchołek prawidłowy:** nie spełnia warunków żadnej z powyższych kategorii. Oznaczono je kolorem **brązowym**.

Opis działania algorytmu:

1. Iteracja po wierzchołkach:
 - Dla każdego wierzchołka `current_point` wyznacz poprzedni (`previous_point`) oraz następny (`next_point`) wierzchołek na podstawie indeksów cyklicznych.
2. Obliczanie wypukłości lub wklęsłości:
 - Używając funkcji `angle(a, b, c)`, oblicz wartość iloczynu wektorowego między wektorami ($a \rightarrow b$) oraz ($b \rightarrow c$), aby określić, czy kąt jest wypukły (`angle > 0`) czy wklęsły (`angle < 0`).
3. Klasyfikacja wierzchołka:
 - Jeśli kąt jest wypukły (`angle > E`): - Jeśli współrzędne y wierzchołka są mniejsze niż sąsiednich punktów, to wierzchołek jest końcowy (**1**). - Jeśli współrzędne y wierzchołka są większe niż sąsiednich punktów, to wierzchołek jest początkowy (**0**).
 - Jeśli kąt jest wklęsły (`angle < -E`): - Jeśli współrzędne y wierzchołka są mniejsze niż sąsiednich punktów, to wierzchołek jest łączący (**2**). - Jeśli współrzędne y wierzchołka są większe niż sąsiednich punktów, to wierzchołek jest dzielący (**3**). - W przeciwnym razie wierzchołek jest prawidłowy (**4**).
4. Zwracanie wyniku:
 - Algorytm zwraca tablicę `color`, gdzie każda pozycja odpowiada klasyfikacji danego wierzchołka.

Na **Rysunku 2** przedstawiono kolorowanie przykładowego wielokąta:

Rysunek 2: Wynik podziału wierzchołków wielokąta na typy opisane powyżej

Figura na **Rysunku 2** przedstawia również wielokąt niemonotoniczny, w szczególności nie-y-monotoniczny.

3 Przebieg obliczeń i uzasadnienie wyboru struktur

Podane figury były wprowadzane przeciwnie do ruchu wskazówek zegara. Taki sposób wprowadzania wymusza odpowiednie dostosowanie klasyfikacji, czy przekątna należy do wielokąta. Jeśli spróbować narysować wielokąt w odwrotny sposób, algorytm dla przypadku, gdzie punkty należą do tego samego łańcucha będzie zwracał wierzchołki, które nie należą do figury a wykluczał te, które są poprawne. Wynikowa triangulacja jest przechowywana w tablicy krotek, gdzie każda krotka reprezentuje indeksy wierzchołków połączonych przekątną. Wybrałem taką reprezentację przede wszystkim ze względu na wygodę weryfikacji poprawności wyniku. Podział punktów na lewy bądź prawy przechowuję w tablicy z wartościami 1 lub -1 (specjalny przypadek dla pierwszego punktu, dla którego wartość nie ma znaczenia, jest 0).

1. **Weryfikacja, czy wielokąt jest monotoniczny:** Funkcja `is_y_monotonic(polygon)` sprawdza, czy podany wielokąt jest y -monotoniczny, analizując lewy i prawy łańcuch względem punktów ekstremalnych (o minimalnej i maksymalnej współrzędnej y). W przypadku braku monotoniczności zwracana jest pusta tablica.
2. **Podział na łańcuchy:** Funkcja `divide(polygon)` dzieli wierzchołki wielokąta na lewy (-1) i prawy (1) łańcuch, przechodząc kolejno od maksymalnego do minimalnego punktu oraz odwrotnie. Podział ten pozwala zidentyfikować położenie wierzchołków względem osi symetrii.
3. **Budowa zdarzeń:** Funkcja `build_events(polygon)` tworzy posortowaną listę wierzchołków według współrzędnej y (rosnąco). Korzystając z faktu, że zadana figura jest y -monotoniczna (jest nierosnąca zaczynając od punktu z maksymalnym y) możemy wykonać scalenie dwóch list - lewej i prawej względem najwyższego punktu - analogicznie do algorytmu sortowania przez scalanie. W przypadku remisów wierzchołki są sortowane według współrzędnej x .

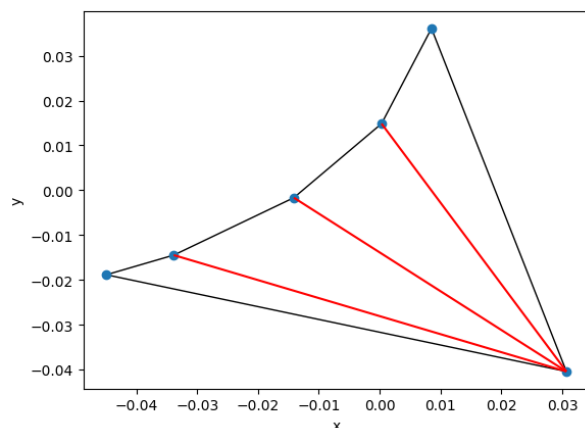
4. **Inicjalizacja stosu:** Dwa wierzchołki o najwyższych współrzędnych y są dodawane na stos. Stos przechowuje aktywne wierzchołki służące do budowy trójkątów.
5. **Iteracja po zdarzeniach:** Dla każdego wierzchołka z listy zdarzeń wykonywane są następujące kroki:
 - (a) **Przejsie między łańcuchami:** Jeśli bieżący wierzchołek należy do innego łańcucha niż ostatni wierzchołek na stosie, wszystkie elementy stosu są usuwane, a dla każdego z nich dodawana jest przekątna do wynikowej triangulacji. Następnie bieżący wierzchołek i ostatni element stosu przed wykonaniem powyższych działań są dodawane na nowo.
 - (b) **Dodawanie przekątnych w tym samym łańcuchu:** Jeśli bieżący wierzchołek należy do tego samego łańcucha co ostatni na stosie, analizowana wzajemne położenie między bieżącym wierzchołkiem, ostatnim i przedostatnim na stosie. Jeśli nowo dodana przekątna będzie leżeć wewnątrz wielokąta, o czym decyduje warunek $side \times det(current, stack[-1], stack[-2]) > \epsilon$ (gdzie $\epsilon = 10^{-18}$ to przyjęta tolerancja dla zera) jest ona dodawana do tablicy wynikowej. Ostatni element stosu jest usuwany. Następnie bieżący wierzchołek jest dodawany na stos.
6. **Rysowanie wynikowej triangulacji:** Funkcja `draw_polygon_tri` wizualizuje wielokąt wraz z dodanymi przekątnymi, umożliwiając weryfikację poprawności obliczeń.
7. **Dodanie przekątnych obrysowych:** Funkcja `add_polygon(polygon)` dodaje krawędzie łączące sąsiednie wierzchołki wielokąta, aby stworzyć pełną triangulację.
8. **Zwrócenie wyniku:** Funkcja `full_triangulation(polygon)` zwraca listę przekątnych wraz z oryginalnymi krawędziami wielokąta jako wynik końcowy triangulacji.

4 Testy

Skorzystałem z testów zeszytu BIT-u.

4.1 Parabola z jednym punktem

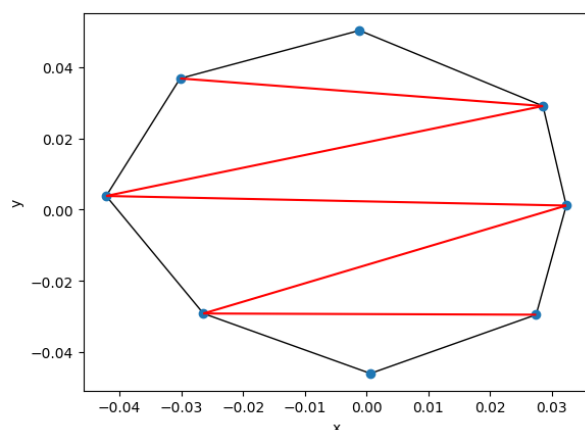
Ten test miał na celu sprawdzić, czy logika przyłączania punktu z jednego łańcucha do wszystkich wierzchołków innego łańcucha jest poprawna (punkt 5a opisanego wyżej algorytmu). Na **Rysunku 3** widać, że podział na trójkąty jest poprawny.

Rysunek 3: Wynik triangulacji dla pseudo-paraboli z jednym punktem

4.2 Wielokąt wypukły

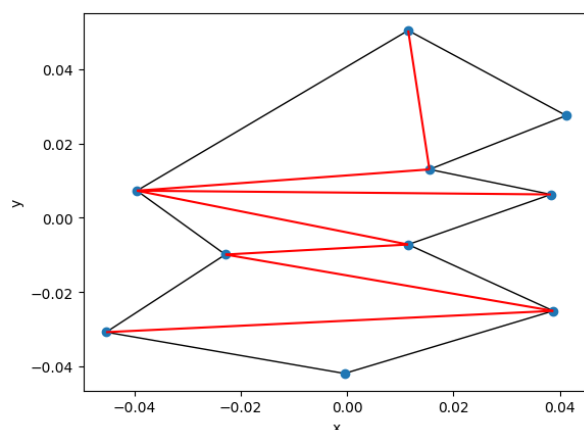
Ten test miał na celu sprawdzić, naprzemiennie przyłączanie rozważanego punktu ze stosu do poprzednich poprawna (punkt 5a opisanego wyżej algorytmu, stosowany naprzemiennie dla różnych). Na **Rysunku 4** widać najbardziej oczywisty sposób w jaki można triangulować taki wielokąt wypukły.

Rysunek 4: Wynik triangulacji dla pseudo-paraboli z jednym punktem

4.3 Wielokąt z kątami wklęsłymi

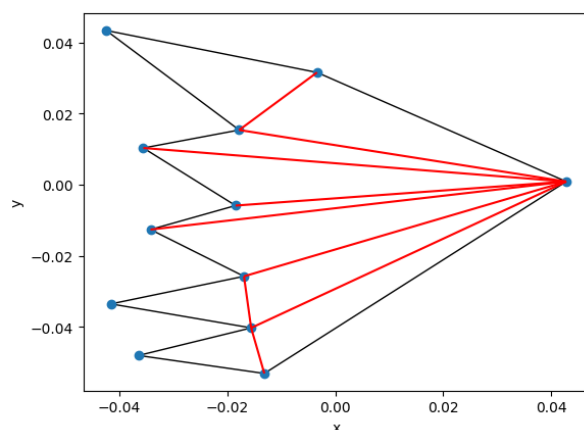
Test weryfikował, czy opcja, dla której rozważany punkt należy do tego samego łańcucha, co ten ostatni ze stosu wraz z poprzednimi testami weryfikował też przypadek, gdzie punkt rozważany leży po drugiej stronie figury. Na **Rysunku 5**, że wyłącznie pierwsza dodana przekątna tworzy taki trójkąt, który dzieli obszar na lewy i prawy.

Rysunek 5: Wynik triangulacji dla pseudo-paraboli z jednym punktem

4.4 Wielokąt z kątami wklęsłymi

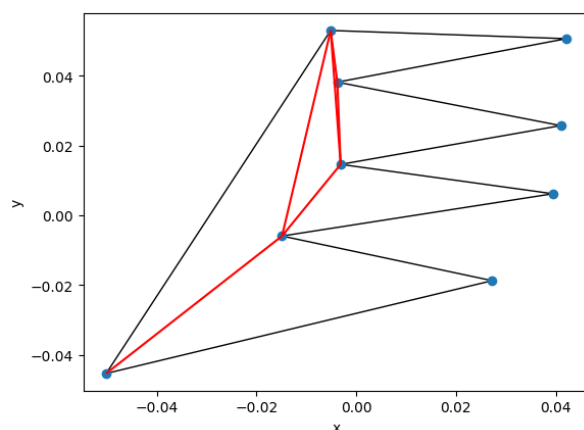
Test weryfikował, czy opcja, dla której rozważany punkt należy do tego samego łańcucha, co ten ostatni ze stosu wraz z poprzednimi testami weryfikował też przypadek, gdzie punkt rozważany leży po drugiej stronie figury. Na **Rysunku 6**, że wyłącznie pierwsza dodana przekątna tworzy taki trójkąt, który dzieli obszar na lewy i prawy.

Rysunek 6: Wynik triangulacji dla pseudo-paraboli z jednym punktem

4.5 Wielokąt z kątami wklęsłymi

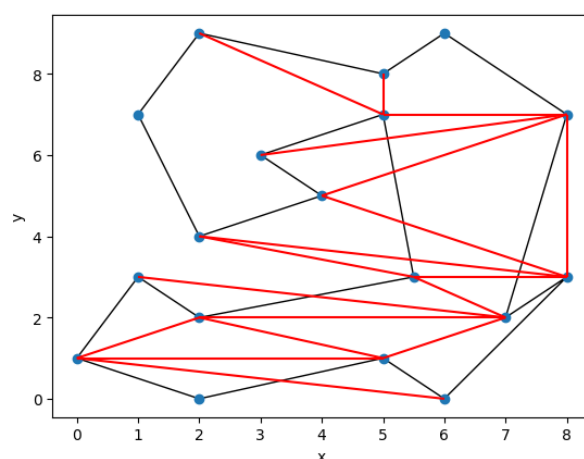
Test weryfikował, czy opcja, dla której rozważany punkt należy do tego samego łańcucha, co ten ostatni ze stosu wraz z poprzednimi testami weryfikował też przypadek, gdzie punkt rozważany leży po drugiej stronie figury. Na **Rysunku 7**, że wyłącznie pierwsza dodana przekątna tworzy taki trójkąt, który dzieli obszar na lewy i prawy.

Rysunek 7: Wynik triangulacji dla pseudo-paraboli z jednym punktem

4.6 Dodatkowy test

Pomijając warunek y-monotoniczności sprawdziłem, jak wygląda triangulacja dla figury, która nie jest y-monotoniczna. Wynik przedstawiony jest na **Rysunku 8**.

Rysunek 8: Wynik triangulacji dla pseudo-paraboli z jednym punktem

5 Wnioski

Na podstawie obliczeń można wyciągnąć następujące wnioski:

- Algorytm został zaimplementowany poprawnie. Wszystkie
- Program opierał się na algorytmie omawianym na wykładach, który nie obsługuje wielokątów niemonotonicznych. Wynik próby triangulacji figury nie-y-monotonicznej widać na **Rysunku 8**.
- Jesteśmy w stanie podzielić zadaną figurę na trójkąty w czasie $O(n)$, jest optymalnym rozwiązaniem dla tego problemu, albowiem trzeba rozważyć każdy punkt, co wynika z faktu, że dla każdego n-kąta ilość trójkątów poprawnej triangulacji to $n-2$.